

TELEGRAFUL ROMÂN

Nr. 83. ANUL XIV.

Telegrafu este de doue ori pe septemana: joi si duminica. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la espeditura foiei pe afara la c. r. poste, cu bani ga'ta prin scrisori francate, adresate catre espeditura. Pretiul prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. ear' pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provincie, din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 pe 1/2 anu, 6 fl. v. a.

Sabiu, in 20 Oct. (1 Nov.) 1866.

Inseratele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu cu litera mici, pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Evenimente politice.

Sabiu, in 19 Octobere.

Doue telegrame de mare gravitate aduce „Hrm. Ztg.“ etc. de eri, pre care le reproducem dupa cuprinsulu lor:

„Vien'a 29 Octobere. Alalta-eri ser'a s'a arestatu in Prag'a unu individu suspectu de a fi atentatoriu asup'r'a Imperatului. Acel'a, unu sodalu de croitoriu, fu observatu de unu capitanu englezu Palmer tocm'a in momentul, in carele radica man'a drepta, in carea avea unu pistolu incarcatu, si candu Imperatulu, carele esise din teatrulu cehicu, vrea sa se urce in trasura. Capitanulu prinse numai decatu pre acelu omu si-lu predede judecatiei. „N. Fr. Bl.“ afla, ca acelu individu nu e de nationalitate germana.“

„Vien'a 29 Octobere. Esindu Imperatulu in 27 l. c. ser'a dela o productiune in teatrulu cehicu din Prag'a, candu se urea in trasura, capitanulu englesu P. oserva cum unu barbatu radica man'a drepta in carea tinea unu pistolu micu. Capitanulu i apasa man'a in josu, lu apuca pre individu de peptu, iera atentatoriu ascunsa pistolulu in unu busunariu laturalu. Atentatorulu e unu sodalu de croitoriu, anume A. B., e casatoritu si are doi copii.

La arestarea lui s'a aflu pulvere de pusca inveluita in o carpa de metasa, 3 capsule si unu astopusiu; pistolulu era tare incarcatu, doue cocosiuri incordate fara capsule.“

Din P r a g'a, pana la funest'a scire ce o deduramu mai susu, cetimu numai de ovatiuni si manifestatiuni de bucuria, pentru cercetarea preinalta de care se bucura cetatea acesi'a, venindu Majestatea Sea acolo. Nenumerate audientie din partea Maj. Sele, decoratiuni, visite in institutelu publice, asistentie la diferite productiuni si alte de felulu acesi'a cetimu in tote foile.

Pres'a centralistica inregistra si comentéza cuvintele majestice dela ocaziunile audientieloru, date diferiteloru deputatiuni. Asiá ne spune Presse si alte foi vieneze, ca M. S. s'au exprimat cu ocaziunea unei primiri de o deputatiune: „Postpunerea a ori ce partide este spriginirea unitatiei imperiului, nisuinti'a deputatiunii sa fia ajungerea acelei spriginiri.“

O scire telegrafica de mai nainte ne anuntiasa, ca Majestatea Sea au chiamatu pre ministri la Prag'a si ca Wüllersdorf si de Majláth aru fi si plecatu intr'acolo numai decatu.

Despre diet'a Ungariei se suna de nou, ca va fi catu mai ingraba convocata. (Unele diuarie o amana iarasi pe Decembre.) — In Pest'a si chiaru si in Vien'a si acum e lumea politica ocupata de „pronunciamentulu“ lui Kemény in numele deákistiloru.

Dupa unu telegramu din 30 Octomvre n. au decisu consiliulu ministerialu in Prag'a ca indata sa se conchiame diet'a ungaréscu.

Totu in aceli se spune ca D. de Beust au depusu juramentulu in manile Imperatului. Belcredi si Majláth remanu in posturile lor.

In B o e m'i'a s'a latitu ur'a in contr'a Iesuitiloru asiá de tare incatu regimulu se dice ca se va vedé necessitatu a lua lucrulu insusi a mana. Deputatiunile la Locutiintia si la Cardinalu in acésta privintia inca nu au avutu nici unu efectu. Intr'aceea amenintiarile cu trecerea la protestantismu iau dimensiuni totu mai mari, cu deosebire in partile de média nópte resaritu ale tierii. Manifestatiuni in contr'a Iesuitiloru au fostu si in alte parti ale Monarchiei, precum in Austri'a de susu si de josu in Carinthi'a si acum cetimu ca si in Trieste. —

Din P a r i s u se scrie ca Napoleonu se ocupa forte multu cu afacerile interne ale Austriei.

Din P r u s s i'a se latise scirea ca pentrucá sa-si asigure acesi'a provincie dela marea baltica in contr'a Russiei, intentiuneza o aliantia cu Scandinavi'a. Acésta scire aru fi in contradicere cu cele ce curseza despre o apropiare intre cabinetelu din Berlinu si Petersburg.

Inre atatea sciri crucisio si curmedisio din partea acesi'a va fi interesantu a cunosce si unele espectorari ale diuaristiceii prussiane, care se vedu a privi castigurile prussiane de pana acum de

lucru pe jumetate si care tindu a uni Germani'a intréga sub sceptrulu prussianu. Eata cum se exprima Staatsb. Ztg.:

„Si déca pericolulu aru fi asiá de aproape, cá sa numai putemu asteptá constituirea Germaniei de nordu mai antaiu, ci incredintiandu-ne puterei armeloru, carea au adusu pe Austri'a in siepte dile la cadere, sa scapamu pre nemtii austriaci de jugulu slaviloru; si déca ranile ce ni le-a infiptu resbelulu din 1866 inca nu aru fi vindecate; — noi totusi amu striga: Susu! la unu nou resbelu contr'a Austriei! si atunci fara de mila, compatimire si privintia josu cu ea pentru totu deun'a.“

Amintisemu in nrulu trecutu despre pacea incheiata intre Prusii'a si Sassoni'a. Cuprinsulu tratatulu de pace este esentialminte urmatoriu:

Sassoni'a se alatura la federatiunea nordica germana. Reorganizatiunea armatei are sa urmeze indata ce voru fi satorite determinatiunile pe a caroru base se voru face reformele pentru armata federatiunii. Pana atunci prussianii garnisonéza mestecatu cu Sassonii in unele cetati ale Sassonie, iera comand'a suprema preste trupele sassone o porta deocamdata comandantele supremu prussianu, aflatoriu in Sassoni'a. — Sassoni'a platesce 10 milioe taleri in trei termini pana in finea lui Aprile 1867. Telegrafulu din Sassoni'a va fi dreptu esclusivu alu Prussiei. Cei compromisi politicesce remanu nepedepsiti. — Representatiunea diplomatica se va regula dupa principiile cari voru fi datatorie de mesura pentru tota federatiunea nordica germana. —

Regele si regin'a Sassonie a sositu deja in resiedinti'a sea. Regele au emisu proclamatiune catra poporu, prin carea i multamesce pentru loialitatea sea in tempurile cele grele. Promite a fi credinciosu noiei legaturi cá celei vechi si ca va pune totu in lucrare spre a inainta fericirea Sassonie si a Germaniei.

Din P e t e r s b u r g se telegrafeza, ca unu manifestu imperatescu anuntia incredintiarea Marelui duce cirouomu cu prince's'a Dagmar din Dani'a, carei i se dede titulu de „inali'a imperiala“. Fiindu protestanta prince's'a au trebuitu sa treca mai antaiu la biseric'a ortodocsa resaritena.

Din P a r i s u se mai spune, ca imperetulu Napoleonu in 25 Oct. n. au venatu in tufisiulu dela Versailles.

Din I t a l i'a se spune, ca regele Victoru Emanuilu numai in 7 Novembre n. va veni la Veneti'a.

Din C o n s t a n t i n o p o l e se spune, ca Principele Carolu au sositu in 24 Oct. n. acolo. Despre detaiurile primiri suntu prea putine sciri. Suntu atatea versiuni despre unu arangementu intre Porta si principe. Asiá se dice ca Porta a recunoscutu, ca principele Carolu si descendenti lui directi sa fia pentru totu deun'a regenti in Romani'a. Cifr'a armatei Romaniei s'a satoritu cu 30,000 feciori. Principele are dreptulu de a bate monete (bani); dara nu si de a crea decoratiuni. Cu puterile marginasie pote incheia conventiuni aministrative, dara nu si politice. — Principele Carolu au primitu visit'a corpului diplomaticu.

Din C r e t'a cetimu dupa isvóre grecesci ca in 13, 14, si 15 Oct. n. crestinii au batutu armata turcesca. Acési'a la retragere au aprinsu siepte sate. Mustafa Pasiá au mai cerutu ajutorie. In urm'a acestei cereri au si plecatu vre-o 7 fregate si nai de linia, cu o parte din gard'a sultanésca si alte trupe, care aveau sa sosésca pe 23 Octomvre la Canea. — Scirea despre omorulu comisu din partea Greciloru creteni asup'r'a lui Husni Pasiá, tramiu la densii in calitate de parlamentariu, se adevéresce.

Din celelalte provincie turcesci sosescu sciri seriose.

Din R o m a n i'a aflamu ca corpulu consulariu din Bucuresci gratula Principelui Carolu inainte de plecare, consululu rusescu insa nu, si acum se suna, ca elu a avutu instructiuni dela cabinetulu seu cá sa se porte astfelin. O epistola a lui Bismarck catra Principele Carolu face rotund'a prin diuarie. Nu scimu incatu e autentica seu apocrifa, destulu ca in tempulu de fatia este si acési'a o curiositate cá multe altele.

Revista diuarstica.

„Zukunft“ aduce unu articulu privitoriu la O r g a n i s a-

tiunea judecătorilor de justitia, despre care amintirăm pre scurtu in rendulu trecut. Eata ce dice mentionat'a fôia :

Precum se vede, totu vrea sa se implinésca aceea, de ce ne-amu temutu : ni se spune din tôte pârtile, ca ministeriulu de justitia aru vrea sa introduca unele reforme in administrarea justitiei pe calea de octroi.

Multe, ba nenumerate reforme au avutu de a suferi judecatori'a dela 1848 încôce in regatele si tierile dincôce de Lait'a si starea presinte nu este alt'a decâtu productulu organicu alu sumei tuturor reformeloru acelor'a. Dreptu aceea vécine, carele cunósce istori'a diferiteloru nôstre organizatiuni de justitia si rezultatele lor finale trebuie sa fia in contr'a ver cărei octroi pre terenulu acest'a, căci marturisimu sinceru, ca dela reformele, cari aru avea sa le scôta burocrati'a la capetu, nu avemu de a asteptá ce-va mai bunu. Reformele cele mai însemnate : asigurarea independintiei absolute a statului judecatorescu de imperiu, introducerea tribunalului de juri pentru asiá numitele crime si transgressiuni politice, mai incolo o margine de ajunsu pentru libertatea personala a cetatienilor de statu nu le va putea produce burocrati'a de sine singura nici odata si reformele acestea nu se voru putea scôte la capetu fâra numai pre calea legislatiunei constitutionale in contr'a resistintiei partidei burocratice. Si intr'adeveru proiectulu successiv de organizatiune tace tocmani despre întrebările acum amintite. Unu astfelu de octroi (că sa mai amintescu inca numai o impregiurare momentósa) aru surpá cu greutatea unui prejudetiu ordinea cestienilor celor drepte ale statului, căci aru putea fi mai multu întrebarea, ca ôre renuntiarea-ru diet'a boemica si galitiana competintiei se, de a esercea o ingerintia legislativa in privinti'a organizárei administratiunei de justitia a tieriei.

Cu parere de reu trebuie sa marturisimu convingerea nôstra intr'acolo, ca din motivele susu amintite reformele de justitia, ce ne stau inainte, nu aru trebui duse la indeplinire pe calea de octroi ci aru trebui asternute mai întâiu dietei spre aprobare.

Intielesulu esentialu alu reformeloru ce ne stau inainte este urmatoriulu :

„Ministeriulu de justitia au constatat uiniel fundamentale pentru organizatiunea fiitóre a judecatorieloru c. r. de justitia esprimendu-se totu deodata intr'acolo, ca s'au primitu in principiu introducerea procedurii verbale, atâtu in procedur'a penala câtu si civila. Cá principiu mai inaltu pentru asiediarea judecatorieloru se defige, a procurá poporatiunei o jurisdictiune eurenta, cuvinčíosa si drépta, eara de alta parte a causá statului spese câtu se pôte de putine.

Ingrigirea jurisdictiunei sa fia incredintiata judecatorieloru atâtu singulare câtu si colegiale. Judecatoriile singulare sa se asiedie de regula numai acolo, unde-si au resiedinti'a oficiolatele cercuali. Numai acolo s'aru poté face o esceptiune dela regul'a acést'a, unde s'aru poté dice cu temeiu ca din caus'a relationiloru de comerciú, de industria si de negociatiune, s'aru ingramádi ocupatiunile prea tare. Insa cá sa póta fi judecatoriile scutite de ingrigirea acestor'a ocupatiuni sa fia numai tratatele acelea de mostenire avisate la judecatorii, candu suntu la acelea minoreni si candu se tinu de mostenire (ereditate) drepturi reale, cari ceru unu actu judecatorescu, si in fine candu ceru ereditorii (mostenitorii) din buna voi'a loru interventiuinea judecatoriei. Asemenea sa fia si administrarea averei orfaniloru asemnata unoru comisiuni de orfani, séu procuratoriloru cercuali. Jurii aru trebui asiediati cá oficiali onorari, cari sa decida lucruri bagatele in cause de cearta, precum si lucrurile de pedépsa, cari numai la cererea unu actoru privatu suntu iertate a se persecutá. Partitele sa fia silite a cercá unu modu de impaciuire inaintea juridului inainte de a incepe procesulu.

In contr'a decisiunei juridului se pôte apelá la judecatori'a respectiva singulara.

Judecatoriile colegiale au de a pertractá lucrurile loru incredintiate cá instanti'a prima verbalu ; totu asiá si in a dóu'a instantia. In tier'a de coróna inasa de regula este numai o curte de apelatiune ; prin urmare partitele, cari locnescu mai indepartate de judecatoria de apelatiune, aru avea spese prea mari, fiindu si lte a intreveni ele, séu a se representá prin advocati la instanti'a a dóu'a ; pentru aceea sa functiuneze judecatoriile colegiale totu deodata si cá senatori de apelare (precum au mai fostu odata casulu acest'a), inasa cu acea diferintia, cá lucrurile, cari s'au pertractatu la o judecatorie colegiale in instanti'a prima, sa nu se judece nici odata si in instanti'a a dóu'a totu de acea judecatoria colegiale.“

In privinti'a octroiului putemu dara dice, ca proiectulu acest'a de organizatiune contine si câte ce-va bunu precum d. e. institutul juriloru si destinarea procuratoriloru pentru administrarea averei orfaniloru, idei reformatóre, cari, déca s'aru duce la indeplinire in estensiune mai mare, aru putea ajunge la o valóre practica câtu de mare.—

In „Tromp. Carpat.“ aflámu armatórele referitóre la alegeri :

Natiunea româna, avemu probe pe tóta diu'a ca nu este nici pentru ulamale nici pentru Ianiciari ; ea este pentru tronulu Romaniei, pentru alesulu si Domnitoriulu ei, pentru dinasti'a ilustra ce a asediatu pe acestu tron. Este pentru libertáti bine intielese, bine resonate si bine organizate ; este pentru egalitatea tutor'a inaintea a totu felulu de lege.

Intre o camera de ulamale séu o camera de Ianiciari, noi celu putinu, cari nu putemu dá crediamentu fabulei de „alegeri neinfluintiate“ — cari nu putemu crede ceea ce nu amu vediatu pâna acum, — preferimu o camera guvernamentale, astadi mai vertosu candu persóne cá d. Ioann Ghic'a, cá d. Stirbeiu, cá d. Cantacuzino, si ceialalti cari compun cabinetulu suntu la guvern.

Dorimu o camera a tronului in limitele constitutionali si a ordinii celei adeverate, a stabilitátei si a libertátei pentru toti, bine intielésa.

De aceea consiliámu pre toti concetátienii nostri sa alunge ori ce influintia a comitetului centrale, fia rosiiu séu fia albu ; sa se gandésca la adeveratele interese ale tieriei, sa nu créda nici in fagaduiel, nici in professiuni de credintie improvizate, pentru ca ne cunóschemu toti, pentruca omulu nu se póte schimbá de poruncéla, pentruca juramentulu celu adeveratu, promissiunea cea adeverata, profesiunea de credintia cea adeverata, este viéti'a ideile, credintiele, trecutulu fia-cáruia.

Sa alegemu in consciinti'a nôstra, libera si independinte, pe ómenii acei'a pe fruntea căror'a ne-amu deprinsu a ceti : natiunalitate, Statu românu, Statu tare, libertate fundata pe egalitate, industria nationale, comerciú nationale, usiurarea tieriei de Jidani, descentralisarea administrativa, instructiunea generala gratuita si obligatóre, economi'a in tôte afara de instructiune si armare.

Tratatulu de pace

intre Maj. Sea Imperatulu Ausriei si Maj. Sea Regele Italiei, incheiatu in 30 Oct. 1866.

(Continuare si capetu din nr. 81 si 82.)

Art. XVIII. Archivele teritoriiloru cese, cari cuprindu in sine titlurile de dreptu, documintele administrative si justitiale civili, precum si documentele politice si istorice a vechei republice venetiane, se voru strada in intrég'a deplinetate a loru comissariloru numindi spre scopulu acest'a, căror'a totodata li se voru strapune si obiectele ce se tinu specialu de sciintia si arata, cari a nume suntu proprietatea teritoriului cesu.

Din contra titlurile de dreptu si actele administrative si justitiale civili, cari se afla in archivele teritoriului cesu se voru stradá in total' loru deplinetate comisariloru M. Sele c. r. ap.

Art. XIX. Inaltele puteri contractanti se obliga, ca locuitoriloru de margine a ambeloru tierie pentru intrebuintiarea bunuriloru lor si pentru deprinderea industriiloru voru incuviintiá reciprocu cele mai posibili usiurári de vama.

Art. XX. Conventiunile si tractatele, cari s'au intaritu prin articulu 17 a tractatului de pace incheiatu la Zürich in 10 Nov. 1859, provisoriu pre unu anu iarasi pasiescu in viétia, si se estindu preste totu regatulu italianu. In casulu, déca aceste conventiuni si tractate nu se voru renuciá cu trei lune inaintea decurgerei unu anu — computandu dela schimbarea ratificatiuniloru — acele astfelu remanu in in vigóre din anu in anu.

Totusi ambele in párti contractanti se obliga, ca sub decurgerea unu anu voru luá la o revisiune generale aceste conventiuni si tractate spre a face in ele cu o invoire comuna modificárele, cari se voru judecá dorite in interesulu ambeloru tieri.

Art. XXI. Aceste puteri contractante si rezervéza dreptulu — de locu ce va fi cu putintia — a face ôre-si care negociatiuni, cá asiá comunicatiunea intre ambele puteri sa se usiuredie câtu numai se pôte.

Pâna atunci remane in valóre tractatulu de comerciú si navigatiune dela 18 Octobre 1851 observandu marginele staverite in art. precedente, si pâna atunci acel'a se va estinde preste totu regatulu Itali'a.

Art. XXII. Principii si principesele din cas'a austriaca, precum principesele cumnatite cu cas'a imperatésca prin casatoria, se restituie in posesiunea perfecta a drepturiloru sale miscatóre si nemiscatóre, aceste le potu folosi, potu despre ele dispune, fâra cá sa fia in ôre-si care-va modu impedeate in esercerea drepturiloru lor.

Remane totusi, cá drepturile statului si ale priatiloru sa se radice la valóre in moduri legali.

Art. XXIII. Maj. Sea imperatulu Austriei si Maj. Sea regele Italiei, cá dupa potintia se concurga la liniscirea spiriteloru, dechiara si promitu, ca pe teritoriile loru respective voru publicá amnestia perfecta pentru toti individii, cari au fostu compromisi prin evenimentele peninsulei, prin urmare nimenea, ori de care clase sa se tina pentru portarea séu opiniunea politica de pâna-cum, nu e iertatu a fi persecutatu, neliniscitu séu vatematu nici in privinti'a persónei lui, nici in a averei au in esercerea drepturiloru sale.

Art. XXIV. Acestu tratatu se va ratificá in Vien'a in re-

stempn de 15, dile, séu de se va puté, si mai curendu, si rati-
ficatiunile se voru schimbá.

In acáruí adevierinta plenipotentiatii lu suscrisera si intarira
cu siligilele si insigniele loru.

Datu in Vien'a in anulu mantuirei 1866 3 Octobre.

W i m p f e n m / p . M e n a b r e a m / p .

Articulu aditionale.

Guvernulu M. S. reg. Italiei se obléga de a plati guvernului
Majest. Sele imperatului Austriei sum'a de 35 milione de fiorini
v. a. (87 mil. franci) stipulati prin art. VI alu tractatulu presinte,
in modulu si terminii precum urméza :

Siepte milione se voru respunde plenipotentiarului M. Sele
imp. reg. apost. in 7 asemnatiuni séu bonuri de vistieria, cari i se
voru immanuá cu ocasiunea schimbárei ratificatiunilor si voru su-
ná la ordinea guvernului imp., fia-care de câte unu milionu a se
pláti in Parisu la asiediamentu unui banchieru principale séu la
vre-unu asiediamentu de creditu de clas'a prima, dupa trei luni dela
diu'a semnarei tractatului presinte in monet'a sunatóre in sa fára
de interese (camete). Respunderea celor-lalte 28 de milione fl.
va urmá la Vien'a in monet'a sunatóre in 10 asemnatiuni séu
bonuri de vistieria scrise la ordineu guvernului imp. de a plati la
Parisu in rate de câte 2 milione 800 de mii fl. v. a. in termini de
câte dóue luni. Aceste 10 asemnatiuni séu bonuri de vistieria se
voru immanuá plenipotentiarului M. Sele imp. reg. ap. totu cu oca-
siunea schimbárei ratificatiunilor.

Terminulu de espirare pentru prim'a din aceste asemnatiuni
séu bonuri de vistieria va fi la dóue luni dupa platirea asemna-
tiunilor despre cele 7 milione fl. susu amintite. Pentru acestu
terminu precum si pentru tóte cele urmatóre se voru plati intere-
sele cu câte 5 dela suta socotindu-se dela întâi'a luna ce va urmá
dupa schimbarea ratificatiunilor tractatului presinte. Respunderea
intereselor va urmá la Parisu la terminulu de espirare alu fia-cá-
rei asemnatiuni. Articulu aditionale presinte va avé aceea-si
putere si efeptu cá si candu aru fi insiratu din cuventu in cuventu
in tractatulu insemnatu in diu'a de astadi.

Nos visis et perpensis omnibus et singulis quae in hac con-
ventione et articulo additionali continentur, illa omnia rata grata-
que hisce profitemur ac declaramus, verbo Nostro Caesareo-Regio
spondentes, Nos ea fideliter executioni mandavimus nec ut illis ulla
ratione a Nostris contraveniatur, permissuros esse. In quorum fi-
dem praesentes Conventionis tabulas manu Nostra signavimus, si-
gilloque Nostro appenso muniri jussimus.

Dabantur in Imperiali urbe Nostra Vienna die nona mensis
Octobris anno Domini millesimo octingentesimo sexagesimo sexto,
Regnorum Nostrorum decimo octavo.

Franciscus Iosephus m. p.

(L. S.)

Alexander Comes a Mensdorff-Pouilly m/p., MLT.

Ad mandatum Sacrae Cæs. Reg. Apost. Majestatis proprium :

Rogierus liber Baro ab Aldenburg m/p.,

Consiliarius aulicus ac ministerialis.

S a b i i u 19 Octobre. Hrn. Ztg. in nr. 253 anuntiase ca
o deputatiune din partea comunei cetatienesci de aici au rugatu
pre C o m i t e l e natiunei sasesci pentru restaurarea oficiantiloru
si intregirea centumviratului. Acum aflámu ca C o m i t e l e n-
atiunei sasesci au statoritu punerea in lucrare a acestui actu pen-
tru 1 Novembre c. n. si ca intru un'a au insarcinat pre ma-
gistratu sa provóce triburile si vecinatátile, cá sa se convorbésca
si intieléga asupr'a indiviiloru ce au sa se aléga in comunitate
si apoi sa-si dea párerile in privinti'a acést'a.

In caus'a acést'a capeta Hrn. Ztg. urmatórea epistola :

In 28 Octobre au esitu inalt'a ordinaciune comitala in urm'a
cárei respectandu-se rugarea propusa din partea comunitátei sa-
biene dlui Comite natiunalu sasescu, are a se intregi comunita-
tea si indata apoi a urmá nou'a alegere a oficiantiloru superiori
in 1 si 2 Novembre.

Ordinaciunea acést'a, carea coronéza cu o iutiéla surprindia-
tóre dorintiele comunitátei trebuie primita cu multiamire.

Cu tóte ca póte sa se ivésca unu inconvenientu in legatura cu acést'a,
séu mai corectu dísu, óre care fatalitate. Inainte de tóte trebuie sa
insemnámu unu lucru.— Abstragendu cu totul dela impregiura-
rea, ca pentru scurtímea timpului e chiaru impossibila formarea
unei partide si o candidatiune premergatória sanetósa, mai vine
intrebarea cum se voru puté conchiamá in terminulu celu scurtu
de 5 dile, singuraticele vecinatáti si triburi, cá sa-si insemneze
pre acei barbati din mijloculu loru, a cároru alegere in comunitate
sa fia inaintatóre de interesele loru?— séu ca acum'a sa fia de
ajunsu, déca capii vecinatátiloru fára de a mai ascultá vecinatá-
tile, maiestri de triburi fára de a mai intrebá pre membrii acesto-
r'a sa propuna autoritátei candidatórie vre-o cáti-va individi cum le
va veni in minte? Mai ca nu-mi vine a crede, pentruca o atare
mesura aru fi prea burocratica, si la ce inca articuli de felulu a-
cest'a, carii nu mai suntu ce-va raru la noi in tíera. Insa acésta
stánca se póte inca incungiura si déca e tempulu scurtu, corpo-

ratiunile singuraticice se voru aduná in interesulu loru bine intie-
lesu precum si in interesulu intregului si se voru intielege la
tempu asupr'a barbatiloru de incredere.

Suntemu convinsi, ca inclitulu Magistratu, cáruí, dupa cura-
tulu sunetu alu prescrieriloru regulative, i se vine, dupa lege si
esclusivu, dreptulu de candidatiune la intregirea comunitátei, va
luá in consideratiune dorintiele cetatienimeí, si asiá intregirea a-
cést'a, sperámu cea din urma, carea se radíma pre principiulu in-
tregirei de sine (Selbstergänzung), va duce lucrulu acolo, de se voru
alege barbati cari in adeveru se bucura de increderea publica si
prin carii nu se va intregi numai numerulu, dara si capacitatea in-
telectuala si harnici'a comunitátei.

La aceste adauge Hrn. Ztg. ca pentru convorbirea si intiele-
gerea vecinatátiloru si triburiloru suntu de ajunsu trei dile, nu in-
sa pentru o agitatiune intentiunata (?). O atare (agitatiune) nu
duce nici odata la tínta buna, ci numai la interese personale.
Dreptu argumentu, ca tempulu nu e prea scurtu, este fapt'a ca
convorbirile se tínu dejá. Incátu pentru cualificarea capiloru de
vecinatáti(?) de burocrati nu se mira, pentruca acésta numire au
devenitu o parola fórté desu intrebuintiata fára de a legá de den-
s'a totu deun'a adeveratulu conceptu si numai cu tendintia etc.

— Din R e s t i n a r i ni se comunica ca in dílele din urma
coler'a au luatu unu aeru de totu seriosu. Cu deosebire bolnavi-
rile au fostu fórté numeróse; dar nu si mortile in asemenea pro-
portiune. De luni in cóce, ni se spune, ca au mai crescutu numai
cu dóue bolnavirile. Neobosit'a stáruintia a dlui Dr. S t o i ' a a
contribuitu multu la punerea stavilei acestui reu infricosiatu si cu
multiamire aflámu, ca poporulu de acolo in tempulu acestu de pe-
riculu s'a inveliatu a apretíui si mai multu binefaceile unui medicu
iscusitu cum este dlu Dr. Stoi'a.

In Sabíiu s'a aretatu pána eri numai casuri singuraticice de colera. Bó-
l'a acést'a se vede de eri incóce a fi favorita de tempulu umedu si
rece si asiá mesurile recomandate incontr'a colerei este bine ale
observá ori si cine, inainte de tóte sa padiésca fia-cíne cá sa nu
recésca si sa tráiesca dieteticu.

Principatele române unite.

A c t e d o m n e s c i emise inainte de plecarea Domnitoriului la
Constantinopole :

„Románi! Patriotismulu ce a-ti aretatu in tóte epocele cele
mari ale istoriei vóstre, v'au pastratu neatinsa sacra mostenire a
strábuniloru vostri, „Patri'a Romána.“ Si de asta data totu a-
cestu patriotismu v'au datu cunoscentia despre adeveratele vóstre
interese si v'au fácutu sa voiti si sa aclamati in unanimitate ere-
ditatea principiloru vostri si form'a guvernului constitutionale. Prin-
tr'acést'a a-ti impacatu libertatea cu stabilitatea si a-ti asicurat
ast-feliu desvoltarea rapede si necurmata a tuturor puteriloru vi-
tale ale tíerei. Románi, astadi dorintiele vóstre s'au implinitu.
Alesulu vorstru au fostu insciintiatu oficialu, ca Sublim'a Pórtá i-lu
recunósce si fára indoiéla celelalte puteri voru recunósce la ren-
dulu loru oper'a rabdarei si a moderarei vóstre. Constatámu cu
fericire ca Sublim'a Pórtá, recunoscendu sinceritatea intentiuniloru
si intielepciunea faptelor vóstre, privesce puterea vóstra natiunale
si legamintele ce ne alatura de dens'a, cá o garantia puterica de
ordine si de stabilitate. Mergendu la Constantinopole dorinti'a mea
este de a dá prin viu graiu Majestáti Sele Sultanului asicurarea
profundului nostru respectu pentru tractatele cari reguléza relatiu-
nile tíerei nóstre cu Turci'a, si a primí dela Majestatea Sea o
noua dovada de inalt'a sea solitudino pentru drepturile si prospe-
ritatea Romániei. Plecu cu incredere in viitoriu, cáci sciu ca u-
rările vóstre me voru insoti pretutindeni; din parte-mi ve lasu
cugetarea mea, anim'a mea. M'a-ti aclamatu suveranulu vostru si
vocea poporului fiindu vocea lui Dumnedieu, amu incredere ca A-
totopotintele me va sustiné in silintiele ce nu voiu incetá de a
pune impreuna cu voi, pentru progresulu si marirea patriei nóstre.
„Carolu.“

Carolu I. Din grati'a lui Dumnedieu si prin vointi'a natiunale,
Domnu alu Romániloru;

La toti de fatia si viitori sanetate.

Avendu a merge pentru putine dile la Constantinopole;

Amu decretatu si decretámu ce urméza :

Art. I. Pe tempulu acestei caletorii cátu vomu lipsi din tíera,
consiliulu Nostru de ministri, sub presiedinti'a dlui Ioan Ghic'a,
ministrulu de interne, va luá cárm'a guvernului si va administrá
in numele Nostru.

Art. II. Sentintiele definitive supuse Nóue, in puterea pre-
rogativei ce ni se acordá prin art. 93 din Constitutie, Ni se voru
presentá la a nóstra intórcere.

Art. III. Destituirile séu numirile functiunilaru publici, ce,
prin gasirea cu cale a consiliului ministriloru s'aru face dupa ne-
aperata trebuintia, voru fi cu títtulu provisoriu si rezervate sancti-
unei Nóstre ulterióre.

Art. IV si celu din urma. Presiedintele consiliului Nostru de
ministri, va esecutá si va face a se esecutá acestu decretu.

Datu in Bucuresci, la 9 Octobre 1866.

Carolu.

Ministru Secretariu de statu presiedinte consiliului ministri-
loru Ioann Ghic'a. „Romanulu“

V a r i e t ă t i.

Immormentarea Primatului Ungariei se intimplă in 23 l. c. Acésta immormentare, dupa cum scrie unu corespundinte alu lui „Pesti Hirnök“ a fostu un'a dintre cele mai splendide, câte numai au vedutu candu-va locuitorii Strigonului. Tôte institutetele si corporatiunile clericali si civili fura reprezentate. Pe Maj. Sea Imper lu reprezentase c. Bellegarde; apoi au luat u persóna la acésta solenitate trista: dlu de Majlath cancel., b. Sennyey tavern., c. Ioane Cziráky camerariu, si alte notabilitati dela locoteninti'a Ungariei si curi'a reg. Functiunile le celebra metropoiitula de Agri'a (Eger) Esc. Sea Bela Bartakovics cu asistenta splendida.

Intemplări referitoare la starea poporului nostru. Intr'o Joie me aflamu in opidulu M... , trecendu prin piatia vedui pre o pétra lângă cas'a magistratului siedindu unu mosiu, incovoiatu de greutatea aniloru, cu capulu plecatu spre pamentu, me apropiu de elu si lu intrebui, „esti român u mosiule? Da parinte, suntu român u din ném u de ném u meu. De câti ani ai fi? O! parinte suntu de 87 de ani, amu festu in batali'a lui Bunaparte amu ajunsu vremi si bune si rele dar cá este... aci doue lacrime se retogolira pre vested'a fatia a betranului. Bine mosiule! ce necasuri ai? Ti-oiu spune pariate, pentruca vediu ca me intrebui si pentru ai'a crediu ca-mi vrei binele. Amu avutu doi feciori cá doi bradi, ei erau car'ja betranetieloru mele, dar vai! amendoi au muritu in bataia (aci betranulu erupse in plansu); amu remasn numai cu nisce nepotiei mici, pre care trebuie sa-i hranescu eu, dar astadi singur'a vaca ce o mai aveamu mi-au luat'o pentru dare. Eaca necasulu meu parinte. Astfelu de casuri nu suntu rari pre la noi, mai alesu ca câmpurile de câti-va ani nu produsera mai nimicu. Totu cu asta ocaziune nu potiu lasa nepomenita o fapta nobila a gr. Haller care locuiesce in comun'a nostra. Purtarea cea blanda, ajutoriulu ce l'a datu tiereniloru si comunei i-a atrasu iubirea poporului, astfelu si cu ocaziunea constructiunei noului drumu de tíera prin otarulu si comun'a nostra Mari'a Sea a datu totu ajutoriulu posibilu, tôte lemnele pentru construirea poduriloru. Pentru acésta fapta nobila, comun'a aduce multumita Mariei Sele si speramu ca si de aci nainte va concurge in ajutoriulu comunei. (Din o coresp. la „Concordi'a.“)

(Adjunctu notariale). Tragemu atentiunea ddloru notari asupr'a unui june român u din Aradu, care doresce a fi aplecatu de adjunctu notariale. Respectivulu june vorbesce si scrie: romanesce, nemtiesce, si ungresce si e gat'a a lucra câtu-va tempu in daru, pâna ce adeca se va mai deprinde in afacerile notariali. Doritorii de informatiuni mai de aprópe au de a se adresá la Red. „Concordiei.“

(Demisiunea soldatiloru italieni) In urm'a ingrijiriloru celoru mari, ce se audiea in giurulu Vienei din caus'a eruptiunei colerei au fostu rugatu regatului italianu pre ministeriulu c. r. de resbelu, cá predarea soldatiloru italieni din Austri'a sa nu se faca deodata, ci impartita in pârti mal mici de transportu un'a dupa alt'a. Acés'ta mesura li s'au si facutu cunosentu soldatiloru respectivi prin ordinatiunea ministeriului c. r. de resbelu amintindu-se apriatu, ca se face numai in urm'a recercárei din partea regatului italianu.

(Concessiunea cálei de feru in Tranni'a) In fói'a oficiósa centrala se publicá concessiunea, carea s'au datu consortiului lui Haber pentru cladirea drumului de feru dela Aradu la Alb'a Iuli'a (Belgradu) cu o ramura dela Pisch la Petrosiani.

(Spesele recerute la introducerea pusciloru chassopotla inf. frances a). O pusca de aceste se dice ca costa 70 de franci (cam 27—28 fl. v. a.); de doue ori asiá de scumpa cá puscele de percussione si cu 10 franci mai scumpa cá cele cu acu ale prussianiloru. Déca se va radica numerulu armatei frances e in urm'a reorganisárei ce este sa se faca la 800,000, atunci pentru cá sa fia asigurata armat'a pentru tôte eventualitatile are sa se ingrijiasca de 1.600,000 de pusci, ceea ce aru costá 112 milióne de franci.

(O bucatarés a decorata.) Intre decoratiunile multe ce se impartira in Moravi'a, un'a se veni unei bucatarés e, care in lupt'a din 15 Iuliu in plói'a glontieloru cercá pre cei raviti pre câmpulu bataliei, i legá, nutriá pâna ce unu glontiu i lovi picorulu, de care jace acum'a in unu spitalulu din Olmütz. Maj. Sea Imperatulu o mangaiá si-i promise ca va purtá grige de betran'a ei mama.

(Demanda de imitatu.) D. Scarlatu cr. de Rossetti, care are 18 proprietati insemnate in Bucuresci, si cele mai multe cu pravelie numerose, a dechiaratu prin afisiari, cu apropierea terminului S. Dunátru, ca nici un'a din praveliele sele nu se va incheia la Evrei; in nici un'a din proprietatile sele, in nici un'a din praveliele sele, nu póte locui Evreu. Recunoscentia profunda romanului patriotu! „Tromp. Carp.“

Redactoru respundietoriu Nicolau Cristea.

„Daci'aromána“ diuarin politicu, comercialu, literariu si religiosu au aparutu la Bucuresci in 7 Oct. in formatu mare. Se va continua, esindu de doue ori pe septemána, numai dela 1 Noemvre a. c. Professionea de credintia ocupa mai singura colónele cele mari si tipárite cu litere merunte. Dupa câtu putemu vedé pâna acum fói'a acés'ta se va indreptá contra a totu ce e strainu si stricaciosu desvoltárei Romaniei si va sprigini numai ceea ce se póte desvoltá dlu viéti'a poporului român u. Sa asteptám punerea in lucrare a programei in nrii viitori. Redactori principali suntu: Romulu Scribanu si Demetriu N. Pred'a (fostu redactoru alu „Regeneratiunei.“) Pretiulu pentru Austri'a e 20 fl. pe anu.

Nr. 36—2 Concursu.

La scól'a gr. or. din Comun'a Boholtiu, Scaunulu Cincului mare, au devenitu vacanta statiunea de invetiatoriu primariu si de unu adjunctu, cu care suntu urmatórele emoluminte impreunate, si anume:

pentru invetiatoriulu primariu unu salariu anuale de 120 f. v. a. din cas'a alodiala si 30 metie de gráu, quartiru liberu in edificiuulu scolariu si lemnele de focu necesari; pentru adjunctu 20 fl. v. a. si 20 metie de grau, la care prin acés'ta se deschide concursu pâna in chisive prim'a Noembre a. c.

Aspirantii de a ocupa aceste statiuni, au pre lângă suplicele provideute cu timbrulu legale de a documentá:

- 1) ca se tinu de religiunea gr. or.
- 2) ca posedu purtare buna politico-morala;
- 2) in specie, pentru invetiatoriulu primariu se cere, cá sa fia absolvatu clasele gimnasiului inferioru si cursulu pedagogicu séu clericalu; pentru statiunea de adjunctu se cere, cá respectivii concurenti sa arete, ca suntu pedagogi absoluti.

Petitiunile respective au de a se adresá cátra subscrisulu Inspectoratu districtuale scolaru.

Cinculu mare in 1—a Octobre 1866.

Inspectoratulu districtualu scolaru.
Ignatiu Mandocea,
Adm. protopopescu si Inspect. distr. scolaru.

Nr. 35—3 Concursu.

Devenindu vacante posturile de doi invetiatori in Rehev Protopresbiteratulu Sabesiului, subscrisulu comitetu amesuratu decisiunei sinodale din 1864 § 42 cu observarea celoru cuprinse in § 26 p. 6 escrie concursu pâna la 25 Octobre a. c.

Cu fia-care din aceste posturi este impreunatu câte unu salariu anuale de 63 f. v. a. si cortelu liberu.

Doritorii au sa-si astérna cererile lor u scrise de mân'a lor u propria provideute cu documentele recerute timbrate in intielesulu legiloru in vigóre, pâna la terminulu prefiptu mai susu, Pré On. Scaunu protopresbiteralu alu Sabesiului. Se mai cere cá competitorii sa fia pedagogi séu teologi absoluti si sa scia cantárele si tipiculu bisericescu.

Rehev 4 Octobre 1866.

Comitetulu bisericeei gr. or.
Avramu Carpinisianu,
Parochu si Presiedinte.

Nr. 37—1 Concursu.

Pentru ocuparea postului de invatiatoriu la scól'a comunala gr. or. din Rotbavu in districtulu Brasiovilu, se deschide concursu pâna la 25 Octobre a. c. st. v.

Cu acestu postu e impreunatu unu salariu anuale de 70 fl. v. a. si anume 40 de fl. din cas'a alodiala, si 30 fl. dela poporu, si quartiru liberu.

Concurentii pâna la terminulu pusu sa se adresedia la subscrisulu cu documentele necesarie, documentandu si aceea, ca sciu cantárele si tipiculu bisericescu.

Brasiovu in 12 Octobre 1866.

Ioann Petricu
Protopopu alu II. alu Brasiovilu

Nr. 35—3 Edictu.

Mari'a Vaj'a din Siorsiu Scaunulu Cincului mare, carea de 3 ani si mai bine, cu necredintia au parasitu pre legiutulu ei barbatu Bucuru Pepelea totu din Siorsiu nesciindu-se locul ubicatiunei ei, sa citeza prin acés'ta, cá in terminu de unu anu si o di, cu atátu mai vertosu sa se infatiosieze inaintea forului protopopescu subscrisu, cu câtu ca la dincontra se va dá divortiuu barbatului seu la intielesulu SS. Canóne ale bisericeei nostre dreptucredinciose resaritene, si in absentia densei.

Forulu protopresbiteralu gr. res. alu Tractulu Cincului mare.

Cinculu mare 1 Septembrie 1866.

Ignatiu Mandocea,
Adm. protopresbiterale.

Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.